

تاثیر طبیعت گردی بر اشتغال و فرصت های توسعه محلی (استان چهارمحال و بختیاری)

سیاوش رضا جعفریان

فارغ التحصیل کارشناسی ارشد، گروه مدیریت جهانگردی گرایش بازاریابی، دانشگاه سمنان، سمنان، ایران

چکیده

با توجه به برخورداری منطقه شهرکرد از ظرفیت های شناخته شده و ناشناخته فراوان در عرصه گردشگری ملی می تواند با برنامه ریزی صحیح نقش به سزایی در پایداری گردشگری و توسعه کسب و کار و ایجاد اشتغال و رونق اقتصادی در منطقه داشته باشد. این تحقیق از نظر هدف کاربردی است تحقیقات کاربردی در جستجوی یک هدف علمی است این پژوهش از نظر روش و روش گردآوری داده ها توصیفی و پیمایشی است با مراجعه به جامعه هدف و اطلاعات مرتبط با موضوع تحقیق به صورت میدانی جمع آوری می شود. به دلیل شیوع کرونا امکان توزیع پرسشنامه بین ۵۰ نفر نبود و از طریق سیستم پرس لاین بین گروهها ارسال شد. و با سطح اطمینان ۹۵ درصد و ضریب خطای قابل قبول ۵/۰٪ محاسبه شد. برای تجزیه و تحلیل داده ها و اطلاعات از سه پرسشنامه اکوتوریسم / توسعه گردشگری / کسب کارهای روستایی با طیف ۶ تایی کرونباخ از عالی تا غیر قابل قبول درجه بندی شد که ۵۸/۱ درصد خانمها و ۴۱/۹ آقایان در نظر سنجی شرکت داشته اند که پایایی پرسشنامه بر مبنای کرونباخ بومگردی ۰/۹۲ و توسعه گردشگری ۰/۸۷ و کسب کارهای روستایی ۰/۸۶ بوده است. نتایج بدست آمده نشان داد توسعه گردشگری و کسب کارهای روستایی به ترتیب ۲۳ درصد و ۱۹ درصد بر بومگردی تاثیر دارد همچنین بین بومگردی بر گردشگری پایدار رابطه مثبت و معنا داری وجود دارد و بین دو متغیر بومگردی و کسب کارهای روستایی نیز رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. پس از تحقیق به این نتیجه می رسیم که اکوتوریسم شامل بازدید از مناطق طبیعی و بکر و فعالیت دست اندرکاران محیط زیست است تجربه در طبیعت و توسعه اقتصادی در جوامع محلی - همزیستی بین محیط و فعالیت گردشگری و برنامه ریزی دقیق در سایت های بومگردی به ویژه در مناطق روستایی است.

واژگان کلیدی: بومگردی، گردشگری، توسعه منطقه، گردشگری پایدار، اشتغال.

مقدمه

گردشگری یکی از صنایعی است که کمترین وابستگی را به فناوری آلاینده دارد. توسعه خدمات گردشگری نه تنها اصالت منطقه را برجسته می کند. بلکه می توان از آن برای حفظ و سازماندهی این اصالت و همچنین ایجاد تعادل بهینه بین منابع استفاده کرد. همچنین می توان در جهت رشد و توسعه منابع طبیعی و ملی استفاده کرد و در عین حال میتوان از مزایای اقتصادی مربوطه برخوردار شد. (ساجی آرتو، ۲۰۰۳). برای افزایش درآمدهای عمومی کشور و کاهش وابستگی آن به درآمدهای نفتی، استفاده از ظرفیت زیستی، حفظ منابع طبیعی و صنعت گردشگری بیش از پیش ضروری است. حساسیت و آسیب پذیری محیطی مستقیماً از طریق گردشگری، انگیزه مهمی برای حفاظت از تنوع زیستی، به ویژه در کشورهای در حال توسعه ایجاد کرده است. (هال رابرتز و میشل، ۲۰۰۳).

در این راستا یکی از مهم ترین سیاست های گردشگری که در دو دهه اخیر در سطح جهانی مورد توجه قرار گرفته است، گرایش رو به رشد به سمت کسب و کارهای کوچک گردشگری است. راه اندازی اقامتگاه های بوم گردی یکی از موفق ترین و ماندگارترین این مشاغل است که فرصت خوبی برای مشاغل کوچک خانوادگی (خانواده محور) ایجاد می کند. در اقامتگاه های بومگردی روابط مستقیم و متقابل میزبان و میهمان در خانه و دارایی خانواده گردشگر صورت می گیرد و این حضور و مشارکت خانواده برای تجربه و رضایت گردشگر و توسعه پایدار حیاتی است. مقصد گردشگری جامعه محلی اقامتگاه های بوم گردی از سال ۱۹۹۴ به دنیا معرفی شده است (فنول، ۲۰۰۳) و در سال های اخیر به سرعت در ایران رشد کرده است.

بیان مساله

هدف اصلی از ایجاد و توسعه این اقامتگاه ها که دارای هویت و ساختار محلی هستند، دستیابی به توسعه پایدار است. بسیاری از اقامتگاه های بومگردی توسط یک خانواده بومی اداره می شوند و کارکرد آنها تنها مسکونی نیست، بلکه فعالیت های مختلفی از جمله تهیه غذا و نوشیدنی محلی، ساخت، آموزش و فروش صنایع دستی محلی، اجرای نمایش و موسیقی سنتی و برگزاری مراسم محلی نیز انجام می شود. موقعیت فیزیکی این اقامتگاه به دلیل سبک معماری، مواد ارگانیک به کار رفته، طراحی داخلی و مبلمان محلی بخشی از یک جاذبه گردشگری است. مهم ترین اصلی که در اقامتگاه های بوم گردی باید رعایت شود، مشارکت اعضای خانواده میزبان (مالک اقامتگاه) و جامعه محلی در کلیه فعالیت های گردشگری یک اقامتگاه بوم گردی است. (برانت و هوگان، ۲۰۱۱)

الگوی توسعه گردشگری در اقامتگاه های بومگردی، بر اساس گردشگری جامعه محور است که می تواند نقش عمده ای را در توانمندسازی مردم محلی، توسعه منابع انسانی، تنوع و رشد اقتصادی و همچنین خلق فرصت های شغلی جدید ایفا کند و لازم به یادآوری است که رویکرد مبتنی بر جامعه محلی، از الزامات توسعه گردشگری پایدار است. اقامتگاه های بومگردی معمولاً در مناطق روستایی، مناطق بکر طبیعی با بافت ها و اماکن تاریخی شکل گرفته و به همراه فعالیت هایی که برای شناخت و معرفی بومگردی، توسط خانواده های کارآفرین و جامعه محلی علاقه مند به گردشگری صورت می گیرد، می تواند به عنوان راهکاری عملی برای رسیدن به توسعه پایدار گردشگری در این مناطق باشد. (گیاناکیس، ۲۰۱۴). برجسته ترین نمونه های اکولوژ در جهان اقامتگاه های بومی در کشورهای اندونزی، تایلند، کامبوج، کنیا، آفریقای جنوبی، بولیوی، کاستاریکا، مکزیک، فرانسه، اسپانیا و استرالیا است. هویت و اصالت بومی به کار گرفته شده در اداره اقامتگاه های بومگردی نیز آنها را از دیگر انواع اقامتگاه ها متمایز ساخته و مشارکت جامعه محلی به عنوان قلب تپنده این جریان، حیات تازه ای به مقاصد گردشگری بخشیده است. اکولوژها بر این باورند که با معرفی و آشنایی گردشگران با محیط انسانی (فرهنگ و اجتماع) مقصد خود، می توانند فرهنگ بومی را صادر کنند و همچنین با آشنایی گردشگران با طبیعت منطقه خود، در حفاظت و نگهداری آن محیط نیز مؤثر واقع شوند. همه این کارها با یک انگیزه اصلی و نهایی بانام انگیزه اقتصادی و رشد سطح زندگی جامعه محلی صورت می گیرد. از سوی دیگر تجربه ناب و بکر گردشگر و رضایت او از این محصول بومی، چرخه توسعه پایدار گردشگری را کامل می کند. (کاولی و گلیمور، ۲۰۱۱)

با توجه به اینکه نقش بوم گردی و ایجاد اشتغال روستایی در استان چهارمحال و بختیاری یکی از ضروری ترین راهکارها برای افزایش شناخت و ارتقای نقش بوم گردی در توسعه گردشگری استان می باشد که سازمان گردشگری هر کشور و حتی یک استان باید توجه ویژه ای داشته باشد. دراستاندارداری چهارمحال و بختیاری و همچنین ادارات گردشگری این استان، چند سالی است که نقش بوم گردی مطرح شده و برنامه های اساسی شناسایی شده و مزایایی مانند شناسایی استان چهارمحال و بختیاری در منطقه و جهان حفظ شده است. مناطق گردشگری بیشتر، جذب توریسم و... در عین حال باید توجه داشت که علیرغم اهمیت این مزایا، کیفیت و نحوه و تأثیرگذاری این عوامل نیز بسیار حائز اهمیت بوده و نیازمند مطالعه دقیق عوامل مؤثر بر توسعه است. گردشگری، ساختار قوانین سازمان یافته یکی از عوامل اصلی توسعه اقامتگاه های بوم گردی در جذب گردشگری و ایجاد اشتغال روستایی و همچنین توسعه گردشگری است. و گردشگری را نابود نخواهد کرد. با توجه به اینکه منطقه شهرکرد دارای ظرفیت های شناخته شده و ناشناخته بسیاری در حوزه گردشگری ملی است، با برنامه ریزی صحیح می تواند نقش بسزایی در پایداری گردشگری و توسعه کسب و کار و ایجاد اشتغال و رونق اقتصادی در منطقه داشته باشد. با توجه به موارد فوق، اتخاذ برنامه ها و راهکارهایی در برنامه ریزی توسعه منطقه شهرکرد ضروری است که سهم منطقه از گردشگری داخلی و خارجی را به سطح مناسبی برساند. این مطالعه به بررسی تأثیر اکوتوریسم برگردشگری پایدار و کسب و کارهای روستایی در مطالعه موردی چهارمحال و بختیاری در شهرستان شهرکرد می پردازد.

مبانی نظری پژوهش

اکوتوریسم

اکوتوریسم سفری است برای مطالعه، تحسین، تمجید و لذت بردن از ویژگی های طبیعی و مشاهده گیاهان و جانوران و آشنایی با ویژگی های فرهنگی جوامع محلی در گذشته و حال. این اصطلاح در دهه ۱۹۶۰ برای توصیف رابطه متقابل بین گردشگری و محیط زیست و ویژگی های فرهنگی استفاده شد.

۱- کمترین تأثیر منفی بر محیط طبیعی.

۲- کمترین پیامدهای منفی بر فرهنگ و حداکثر مسئولیت در قبال فرهنگ جامعه میزبان.

۳- افزایش منافع اقتصادی برای جامعه میزبان.

۴- افزایش رضایتمندی استراحتگاه ها برای جلب مشارکت آنها.

اکوتوریسم سفر به مناطق حساس، بکر، سالم و معمولاً حفاظت شده است. اکوتوریسم یک سفر آموزشی برای یک گردشگر است که درآمدش صرف حفاظت از سایت می شود و مستقیماً بر رشد اقتصادی و توسعه سیاسی و تقویت جوامع محلی تأثیر می گذارد. احترام به فرهنگ های مختلف و حقوق بشر ۲۰۰۸ گردشگری سبز، گردشگری پایدار و بیوتوریسم اصطلاحات مختلفی هستند که برای طبیعت گردی و اکوتوریسم به کار می روند. اکوتوریسم در زبان فارسی به معنای طبیعت گردی است و شامل مناظر زیبا و مناظر زیبای طبیعی است. مانند: سواحل، دریاچه ها، تالاب ها، نخلستان ها و مکان های سرسبز، گیاهان وحشی، جنگل ها و پارک های ملی، مناطق گردشگری منطقه ای کوهستانی و ییلاقی است.

انواع اکوتوریسم

انجمن جهانی اکوتوریسم نیز انواع اصلی گرایش های گردشگری از جمله اکوتوریسم را به شرح زیر تعریف کرده است.

۱- گردشگری پایدار: نوعی گردشگری که پاسخگوی نیازهای فعلی مناطق گردشگری و جامعه میزبان است. در عین حال، فرصت های آینده را حفظ و ارتقا می دهد. ۲- اکوتوریسم - سفر مسئولانه به مناطق طبیعی که ضمن حفظ محیط زیست و ارتقای مردم محلی باشد. ۳- گردشگری مبتنی بر طبیعت: هر نوع گردشگری است که محیط طبیعی را در درجه اول به دلیل جذابیت فضاهای آن قرار می دهد. ۴- گردشگری ماجراجویی که نوعی گردشگری مبتنی بر طبیعت است که نیازمند عنصر ریسک، مبارزه فیزیکی بالا و نیاز به مهارت و تخصص است. ۵- گردشگری زمینی ۶- گردشگری مسئولانه ۷- گردشگری حامی فقر ۸- گردشگری انبوه ۹- گردشگری الکترونیکی (رضوانی، ۱۳۸۷)

اثرات گردشگری و اکوتوریسم

اکوتوریسم ترکیبی از اثرات مثبت و منفی بر جامعه میزبان و میراث طبیعی محلی دارد. یکی از چالش های پیش روی اکوتوریسم، گسترش آن بدون تخریب جاذبه های طبیعی است. بدیهی است که گسترش اکوتوریسم در مناطق حساس طبیعی، اگر با عدم مدیریت و برنامه ریزی صحیح همراه باشد، تهدیدی برای ادغام اکوسیستم ها و فرهنگ های محلی است (سپهر و همکار، ۱۳۹۲).

پیامدهای زیست محیطی

بعد محیطی گردشگری یکی از حوزه های مورد توجه جغرافیدانان است. دلیل این امر در ماهیت جغرافیا نهفته است که رویکردی قوی به روابط انسانی و محیطی دارد. در آن جغرافی دانان انسانی و طبیعی در بررسی مسائل مربوط به گردشگری وجه اشتراک دارند (قرخلو و همکاران، ۱۳۸۸). رابطه بین گردشگری و محیط زیست پیچیده است. بین این دو وابستگی متقابل وجود دارد که مبتنی بر همزیستی است. محیط از دو ویژگی طبیعی و انسانی تشکیل شده است. زیستگاه های انسانی در مناطق روستایی جاذبه های زیادی برای گردشگران دارد. در رابطه با اثرات گردشگری بر محیط زیست یکی از مهمترین اصطلاحات پسااکولوژیکی است. که رابطه انسان با محیط را بررسی می کند. اثرات اکولوژیکی گردشگری شامل تأثیرات روی گیاهان و تغییر رفتار حیوانات در نتیجه حضور گردشگران در زیستگاه این موجودات است. (میسون، ۱۳۸۷). تجربه نشان داده است که در دهه های اخیر، منافع اقتصادی گردشگری با آسیب های زیست محیطی زیادی همراه بوده است و در بیشتر موارد این آسیب ها از طریق گردشگری انبوه به محیط زیست وارد شده است (زاهدی، ۱۳۹۰). استفاده بیش از حد از گردشگران توسط محیط های شکننده و حساس طبیعی آسیب های زیست محیطی زیادی را به همراه داشته است. کسانی که در جنگل ها و کوهپایه ها چادر برپا می کنند، استفاده از چوب درختان برای آفرودختن آتش، جنگل زدایی برای تامین امکانات ورزشی و تفریحی و... همگی آسیب های جبران ناپذیری به چرخه حیات و انحراف جریان ها وارد می کنند. آنها در محیط طبیعی شده اند. (همان).

فعالیت اکوتوریست ها علاوه بر اثرات مثبت و مطلوب، پیامدهای زیست محیطی نامطلوبی را به دنبال دارد که در زیر به آنها اشاره می شود.

- آسیب به گیاهان زمینی در اثر تماس مکانیکی چرخ های ماشین و ضربه زدن.
- قطع یا آسیب به گیاهان آبی به دلیل حرکت ملخ موتور قایق و تماس با بدنه کشتی یا کشتی
- حرکت خاک در اطراف ریشه در مناطق خشک و یا ریشه کن کردن گیاهان آبی.
- تخریب لانه یا شکستن تخم پرندگان سنگی توسط کوهنوردان.
- تغییر در ساختار و بافت خاک از طریق فشردگی یا فرسایش آن.
- مهاجرت یا جابجایی پرندگان آبی در دریاچه ها یا برکه های پشت سد از طریق مزاحمت قایق های تفریحی، ماهیگیری و شنا و غیره.

اثرات اقتصادی

یکی از حوزه هایی که بیشترین تحقیق را در زمینه گردشگری انجام داده است، حوزه تاثیرات اقتصادی است. اثرات اقتصادی گردشگری را می توان به دو دسته مثبت و منفی تقسیم کرد. اکثر این تحقیقات اغلب توسط اقتصاددانان انجام شده است و بر اثرات درآمد و اشتغال متمرکز شده است. در رابطه با اثرات اقتصادی معمولاً موارد زیر به عنوان اثرات مثبت در نظر گرفته می شود: کمک به افزایش درآمدهای ارزی، کمک به درآمدهای دولت، ایجاد اشتغال، کمک به توسعه منطقه از نظر گردشگران ورودی به کشور مقصد، دولت های مقصد. و منافع مستقیم و غیرمستقیم کسب کنند (رنجبریان و همکاران، ۱۳۸۴). یکی از بزرگترین مشکلات اقتصاد مبتنی بر گردشگری، خروج درآمدهای محلی به شرکت های خارج از جامعه است که معمولاً شرکت های بزرگ بین المللی هستند. ثروت تولید شده توسط گردشگران از اقتصاد محلی مکیده شده و در اختیار شرکت های سرمایه گذاری خارجی قرار می گیرد. این شرکت ها می توانند در طول زمان با سرمایه گذاری در هتل ها یا خطوط هوایی سودهای کلانی به دست آورند و درآمد خود را تغییر دهند. و در نهایت هزینه زندگی ساکنان محلی را به میزان قابل توجهی افزایش دهد (هیمن، ۱۳۹۲). بیشتر اثرات مثبت اقتصادی مهم ترین نوع تأثیرات گردشگری در کشورهای در حال توسعه و به تبع آن در توسعه گردشگری است. آنها بسیار موثر هستند. تاکنون بیشترین تحقیقات در زمینه گردشگری در زمینه اثرات گردشگری انجام شده است که در آن سهم اثرات اقتصادی بیشتر از سایرین است (میسون، ۲۰۰۸). توسعه و مدیریت اکوتوریسم به گونه ای که سازگار با محیط زیست باشد و منجر به کاهش کیفیت آن نشود، عاملی کلیدی در دستیابی به توسعه پایدار است. یکی از موارد اثرات اقتصادی است. ظهور فرم های شغلی جدید به ویژه برای زنان و جوانانی که علاقه چندانی به کشاورزی ندارند. همچنین ایجاد مشاغل تکمیلی برای جوانان روستایی مانند: کار در مسکن برای گردشگران و بازدیدکنندگان، تهیه خرید و لوازم مورد نیاز آنها از جمله مواد غذایی و ... برای زنان روستایی: عرضه و تولید صنایع دستی، زیورآلات، محصولات فروش آن از طریق اشتغال مستقیم: افرادی که در موسسات گردشگری مانند هتل ها، رستوران ها، فروشگاه های گردشگری و دفاتر گردشگری مشغول به کار هستند. به عبارت دیگر نیروی انسانی که نقش مستقیم دارد.

اشتغال غیرمستقیم: مشاغلی که در بخش های لجستیکی مانند کشاورزی، ماهیگیری و تولید ایجاد می شوند و نقش غیرمستقیم دارند، به عبارتی نیروهایی که صرفاً برای صنعت گردشگری استفاده نمی شوند. کار می کنند، مثلاً توسعه صنعت گردشگری منجر به توسعه صنایع دستی و افزایش سطح اشتغال می شود (آذر نیوند، ۱۳۸۵)

اثرات اجتماعی و فرهنگی

ارزیابی تأثیرات فرهنگی-اجتماعی کار آسانی نیست. بیشتر تحقیقات بر اساس نگرش طیفی از پاسخ دهندگان، به ویژه ساکنان محلی، و همچنین خود گردشگران و سایرینی است که نقش گردشگری را ایفا می کنند. یک فرهنگ توسط افراد مختلف به طور متفاوتی احساس می شود. (میسون، ۱۳۸۷): ایجاد انگیزه برای خودآگاهی، احساس اعتماد به نفس که از روند مهاجرت به شهرها جلوگیری می کند. توسعه اجتماعی بهتر و بیشتر در مواجهه با تازه واردان به گونه ای که روستایی احساس کند از مهارت های او به نحو احسن و مفیدتر استفاده می شود. به عنوان مثال با گسترش فعالیت های گردشگری علاوه بر اثرات مثبتی که در بالا ذکر شد، به مرور زمان جمعیت روستا نیز آن افزایش می یابد، قیمت زمین افزایش می یابد و مناظر طبیعی روز به روز کاهش می یابد و مناظر دست ساز افزایش می یابد. (آذر نیوند، ۱۳۸۵)

گردشگری و توسعه پایدار

توسعه قبل از دهه ۱۹۶۰ بیشتر شامل جنبه های اقتصادی (رشد اقتصادی) و توجه کمتر به جنبه های دیگر (انسانی و محیطی) بود. اما از این دهه به بعد وضعیت خطرناک محیط طبیعی و مسائل زیست محیطی به دنبال داشت. جامعه بین المللی تلاش هایی را برای بحث و ارائه راه حل ها آغاز کرد، از جمله کنفرانس های منطقه ای و جهانی تحت حمایت سازمان ملل، که مهمترین آنها ذخیره گاه زیست

کره یونسکو (پاریس ۱۹۶۸)، کنفرانس جنبه های اکولوژیکی توسعه (واشنگتن ۱۹۶۸) است. اجلاس ققنوس (۱۹۷۱)، کنفرانس محیط زیست انسانی (استکهلم ۱۹۷۲)، کنفرانس محیط زیست و توسعه (لاسه ۱۹۹۱)، نشست زمین (ریودوژانیرو ۱۹۹۲) و نشست زمین (نیویورک ۱۹۹۷). در سال ۱۹۷۰ اتحادیه جهانی حفاظت از محیط زیست و برنامه محیط زیست سازمان ملل از واژه توسعه اکولوژیکی استفاده کردند، اما واژه توسعه پایدار اولین بار در اواسط دهه ۱۹۷۰ توسط خانم بار بارآورد مطرح شد (ساماجی بارو، ۱۹۹۵) مفهوم توسعه پایدار در سال ۱۹۸۷ پس از معرفی آن در مجمع عمومی سازمان ملل متحد و پذیرش آن توسط اکثر کشورهای عضو رایج شد (مخدوم، ۱۹۹۹).

یکی از مهمترین بیانیه های اجلاس توسعه پایدار بیانیه ریو است. مهمترین نکات این اعلامیه عبارتند از: - توسعه حقی است که باید شامل نسل فعلی و آینده به طور یکسان باشد. - در توسعه پایدار، انسان مرکز توجه است و انسان هماهنگ با طبیعت، شایسته زندگی با سلامت و سازندگی است. - حفاظت از محیط زیست جزء لاینفک توسعه است. (اصلانی، ۱۳۸۰).

گردشگری پایدار معانی مختلفی دارد. بنیاد جهانی حیات وحش گردشگری پایدار را گردشگری متناسب با ظرفیت های طبیعی موجود برای بازتولید و استفاده از منابع طبیعی پایدار، دانش و مشارکت محلی و توجه به آداب و رسوم و شیوه ها تعریف می کند. زندگی آنها طراحی و اجرا می شود و چشم انداز اصلی این گردشگری نقش عادلانه از مزایای روش های گردشگری در بین مردم است. با توجه به مفهوم توسعه پایدار و ویژگی های ساختاری عملکردی گردشگری، پنج عنصر زیر را می توان برای تثبیت گردشگری ذکر کرد: ۱- توسعه و حفاظت از منابع طبیعی اساسی برای رفع نیازهای نسل فعلی و آینده، ۲- حفظ و گسترش بهره‌وری. ظرفیت تولید منابع اولیه ۳- حفظ تنوع زیست محیطی از تغییرات نامطلوب محیطی اعم از فرهنگی، طبیعی، انسانی و اقتصادی ۴- پیگیری برابری بین نسلی و اولویت توسعه منابع انسانی ۵- حفظ میراث فرهنگی، تاریخ و منابع طبیعی ملی یا منطقه ای (ابوالقاسم شریف زاده و همایون مرادنژاد، ۱۳۸۰). گردشگری و نقش آن در توسعه پایدار اغلب مهم ترین موضوع است. تعدادی از مطالعات و کنفرانس های گردشگری و توسعه پایدار، مفهوم و هدف نهایی در این زمینه را رویکرد گردشگری سبز دانسته اند.

محیط زیست اساس گردشگری است، گردشگری بر محیط تأثیر می گذارد و به آن شکل می دهد، زیرا بیشتر فعالیت های گردشگری به جاذبه ها و فعالیت های مرتبط با محیط طبیعی، میراث فرهنگی و تاریخی بازمی گردد، گردشگران اغلب به دنبال مناطقی هستند که کیفیت محیطی بالایی داشته باشند. یا علاقه مند به استفاده از مکان های جذاب و تمیز به دور از آلودگی و شلوغی هستند. توسعه پایدار گردشگری عبارت است از: گسترش این صنعت و جذب گردشگر به کشور با استفاده از منابع موجود به نحوی که ضمن رفع نیازهای اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و هنجارهای قانونی جامعه و همچنین توسعه پایدار گردشگری عبارت است از: گسترش این صنعت و جذب گردشگر به کشور با استفاده از منابع موجود به نحوی که ضمن رفع نیازهای اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و هنجارهای قانونی جامعه و همچنین انتظارات گردشگران، وحدت و انسجام وجود داشته باشد. یکپارچگی هویت فرهنگی دارند. می تواند سلامت محیط زیست، رشد اقتصادی و رفاه مردم و مهمانان خود را به طور متوازن و مستمر تضمین کند.

برنامه ریزی توسعه گردشگری

برای دستیابی به اهداف گردشگری نیاز به برنامه ریزی اصولی است. در نظام برنامه ریزی به طور عام و برنامه ریزی توسعه گردشگری به طور خاص باید به نکات زیر توجه کرد:

- بررسی ویژگی های فضایی پدیده ها و روابط تاریخی بین آنها
- بررسی نظام های حکومتی و ایدئولوژیک در ساختار کالبدی، اجتماعی و اقتصادی - پدیده های فضایی با نظام های اجتماعی و اقتصادی جهان.

فرآیند برنامه ریزی را می توان مجموعه ای از اقدامات برای افزایش درک ماهیت مسائل و مشکلاتی دانست که نیاز به بررسی دقیق و دستیابی به همه راه حل های ممکن و ارائه راهنمایی های عملی در این زمینه دارد. آنچه در برنامه ریزی اهمیت دارد، نگاه واقع بینانه و مدبرانه به وضعیت موجود و اداره جامعه و مسائل آن است. برنامه ریزی باید به صورت سیستماتیک و بر اساس روندهای گذشته، حال و آینده انجام شود. در برنامه ریزی توسعه گردشگری در ایران، ساختار دولتی با ایدئولوژی غالب نقش مهمی دارد و توجه به سیاست های کلی دولت در این زمینه کمک کننده خواهد بود. در برنامه ریزی توسعه گردشگری باید از روش های آسان برای رفع موانع در این زمینه استفاده کرد. (نصیری، ۱۳۷۸).

اکوتوریسم پایدار

امام علی (ع) می فرماید: «در دنیا جاودانه نخواهید ماند و در آخرت جاودانه خواهید ماند، طوری زندگی کنید که گویی همیشه زنده هستید، بنابراین انتخاب روش ها نباید موقت و گذرا باشد، بلکه باید گذرا باشد. باید جامع باشد. آینده نگر و پایدار باشد. توجه به توسعه پایدار و مفهوم آن باید به گونه ای باشد که عملاً شاهد تجلی این مفهوم در سیاست های اجرایی کشور باشیم.

اکوتوریسم یکی از فعالیت های اقتصادی ارزشمندی است که با توسعه پایدار سازگار است. بر اساس پیش بینی سازمان جهانی گردشگری، بخش اکوتوریسم در دهه اول سال ۲۰۰۰ بین ۱۰ تا ۳۰ درصد رشد خواهد کرد و پیش بینی می شود تا یک دهه دیگر، طبیعت گردان که اکنون ۷ درصد مسافران جهان را تشکیل می دهند، به بیش از ۲۰ درصد (رضوانی، ۱۳۸۰). گردشگری پایدار از نظر اکولوژیکی، یعنی پاسخگوی نیازهای کنونی اکوتوریست ها و حفظ و گسترش فرصت های اکوتوریسم برای آینده است و به جای آسیب رساندن به اکولوژی، تلاش می کند تا پایدار باشد که اکوتوریسم نامیده می شود.

گردشگری و سرمایه اجتماعی

امروزه پارادایم پایداری به طور عام و در صنعت گردشگری به طور خاص به یک دغدغه جهانی تبدیل شده است و در بستر توسعه گردشگری، مفهوم پایداری به کانون اصلی بحث های علمی و دانشگاهی در جهان تبدیل شده است. شواهد حاکی از آن است که توسعه گردشگری از توسعه اقتصادی فعلی به توسعه اجتماعی پایدار تغییر کرده است (بیلیونر و ون دربرگ، ۲۰۱۵). رویکرد گردشگری پایدار گردشگری را در قالب مرزها بررسی می کنند و رابطه ای مثلی بین جامعه میزبان و با صنعت گردشگری برقرار می کند و قصد دارد فشار و بحران بین اضلاع مثلث را تعدیل کند و تعادل بلندمدت برقرار کند. رگنا. الدین افتخاری و قادری (۱۳۸۲) و یکی از عواملی که در این زمینه نقش بزرگی دارد میزان سرمایه اجتماعی در بین مردم است. که امروزه در کنار سرمایه های انسانی، مالی و اقتصادی مورد بهره برداری قرار می گیرد. این مفهوم به ارتباط و ارتباط بین اعضای یک شبکه به عنوان یک منبع ارزشمند اشاره دارد. که با ایجاد هنجارها و اعتماد متقابل اهداف اعضا را ایجاد می کند. در عصر حاضر سرمایه اجتماعی بیش از سرمایه اقتصادی، فیزیکی و انسانی برای توسعه اهمیت دارد، زیرا بدون این سرمایه استفاده از سایر سرمایه ها به درستی انجام نمی شود. در جامعه ای که فاقد سرمایه اجتماعی کافی است، سایر سرمایه ها به هدر می رود. بنابراین موضوع سرمایه اجتماعی به عنوان یک اصل محوری برای دستیابی به توسعه تلقی می شود (الوانی و سید نقوی، ۱۳۸۱).

پیشینه تحقیق

قربان زاده و نیلوفر در سال ۱۳۹۸ به موضوع اولویت بندی روستاهای خراسان شمالی در شاخص های توسعه اکوتوریسم کارآفرینی (مطالعه موردی: محور ارتباطی شهرستان بجنورد - استان گلستان) پرداختند. توسعه نواحی روستایی یکی از چالش های ایران است و همین موضوع باعث شده تا کارشناسان در سال های اخیر با ارائه راهکارهای راهبردی در توسعه اکوتوریسم و کارآفرینی، چالش های

اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی این مناطق را کاهش دهند. لذا پژوهش حاضر با هدف اولویت بندی ۹ روستای منتخب استان خراسان شمالی در شاخص های توسعه بوم گردی کارآفرینی در محور ارتباطی شهرستان بجنورد به استان گلستان انجام شد.

در سال ۲۰۱۶ انبار لو و حراینی در توسعه پایدار سکونتگاه های روستایی کارآفرین شدند. کارآفرینی یکی از عوامل موثر در توسعه روستایی است. زیرا کسب و کارهای جدید با ایجاد فرصت های شغلی و درآمدهای جدید می توانند نقش موثری در بهبود وضعیت اقتصادی و معیشتی روستاها داشته باشند.

ساربان و ملکی در سال ۱۳۹۴ به ارزیابی نقش گردشگری روستایی در توانمندسازی اجتماعی روستایی پرداختند: روستای ده زیارت شهرستان بوانات استان فارس. نتایج این پژوهش نشان می دهد که گردشگری نقش بسزایی در توانمندسازی اجتماعی روستاییان دارد و دستیابی به اهداف توسعه پایدار روستایی بدون مشارکت ساکنان این مناطق غیرممکن خواهد بود.

در سال ۲۰۱۶، ژنگ و چنگ زینگ مطالعه ای با عنوان توسعه گردشگری بومی در هنگ کنگ: اهمیت اجرایی مشارکت محلی و گردشگری انجام دادند. این مطالعه در هنگ کنگ از دیدگاه جامعه محلی و گردشگران انجام شد. نتایج نشان داد که پتانسیل و پایداری توسعه اکوتوریسم در هنگ کنگ مبتنی بر عرضه و تقاضای بازدیدکنندگان، روشنگری، مشارکت گردشگران و ساکنان محلی و میزان رضایت آنها است. یافته ها نشان می دهد که هم تئوری های نظری و هم توصیه های سیاستی برای توسعه و پایداری گردشگری بومی در هنگ کنگ ضروری هستند.

در سال ۲۰۱۶ ال شیتی و همکاران. مطالعه ای با عنوان ارزیابی عملکرد فضاهای باز در بهبود گردشگری بومی در مصر انجام داد. نتایج نشان داد که گردشگری بومی می تواند روند جهانی را التیام بخشد. بنابراین، مردم به دنبال مراقبت های درمانی هستند که بیشتر مربوط به شفای طبیعت باشد. در نهایت طرح توسعه این فضاها را در فرآیند درمان و تاثیر آن بر بازدیدکنندگان پیش بینی می کند.

لوپز و پاستور در سال ۲۰۱۵ مطالعه ای با عنوان توسعه روستایی از طریق ظرفیت سازی و آموزش کسب و کار در آویلا در مرکز اسپانیا با هدف اجرای طرح کسب و کار و طراحی طرح ظرفیت سازی انجام دادند. و آموزش برای ترویج تجارت و توسعه مناطق روستایی بود. نتایج این پژوهش نشان داد که تدوین یک مدل برنامه ریزی پیشرفته به نام کار با افراد دارای دانش و تجربه تخصصی در منطقه کاربردی است و لازم است با فعالیت های آموزشی و ظرفیت سازی از کارآفرینان حمایت و تقویت شود.

روش پژوهش

این تحقیق از نظر هدف کاربردی است. تحقیقات کاربردی در جستجوی یک هدف علمی است و تاکید آن بر تأمین رفاه توده ها و بهبود محصول یا فرآیند آزمایش مفاهیم نظری در موقعیت های واقعی است. نتایج این تحقیق برای مسئولان و بازاریابان گردشگری قابل اجراست. زیرا می تواند اهمیت اکوتوریسم را به آنها نشان دهد. این پژوهش از نظر روش و روش گردآوری داده ها توصیفی پیمایشی است. بدین ترتیب با مراجعه به جامعه هدف و اطلاعات مرتبط با موضوع تحقیق به صورت میدانی جمع آوری شد.

آزمون فرضیه پژوهش

فرضیه: بین اکوتوریسم و گردشگری پایدار و مشاغل روستایی رابطه معناداری وجود دارد.

برای آزمون فرضیه های تحقیق از تحلیل رگرسیون استفاده شد. در تحلیل رگرسیون با استفاده از روابط بین متغیرهای مستقل و وابسته، تلاش می شود تا درصد تغییر متغیر وابسته بر اساس تغییرات متغیرهای مستقل تبیین شود. در این تحقیق اکوتوریسم متغیر وابسته و توسعه گردشگری و کسب و کارهای روستایی متغیر مستقل بودند.

بحث در یافته ها

نتایج به دست آمده نشان داد توسعه گردشگری و کسب و کارهای روستایی به ترتیب ۲۳ درصد ۱۹ درصد بر بومگردی تاثیر دارد همچنین بین بومگردی بر گردشگری پایدار رابطه مثبت و معناداری وجود دارد و بین دو متغیر بومگردی و کسب و کارهای روستایی نیز رابطه مثبت و معناداری وجود دارد.

مطابق با این یافته ها، قره آقاجی و خوشنویس د (۱۳۹۸) نشان دادند که افزایش یا کاهش تعداد گردشگران با افزایش یا کاهش جاذبه های گردشگری همراه با خدمات رفاهی ارتباط مستقیم دارد. انبار لو و حراینی در سال ۱۳۹۵ به جایگاه کارآفرینی در توسعه پایدار سکونتگاه های روستایی و یکی از عوامل موثر در توسعه روستایی کارآفرینی است. زیرا کسب و کارهای جدید با ایجاد فرصت های شغلی و درآمدی جدید می توانند نقش موثری در بهبود وضعیت اقتصادی و معیشتی روستاها داشته باشند. ساریان و ملکی (۱۳۹۴) نشان دادند که گردشگری نقش بسزایی در توانمندسازی اجتماعی ساکنان روستایی دارد و دستیابی به اهداف توسعه پایدار روستایی بدون مشارکت افراد در این مناطق غیرممکن خواهد بود.

ژنگ و چنگ زینگ (۲۰۱۶) بیان کردند که پتانسیل و پایداری توسعه اکوتوریسم در کنگ بر اساس عرضه و تقاضای بازدیدکنندگان، روشنگری، مشارکت گردشگران و ساکنان محلی و میزان رضایت آنها است. یافته ها نشان می دهد که هم تئوری های نظری و هم توصیه های سیاستی برای توسعه و پایداری گردشگری بومی در هنگ کنگ مورد نیاز است. لویز و پاستور (۲۰۱۵) نیز نشان دادند که یک مدل برنامه ریزی پیشرفته به نام کار با افراد دارای دانش و تجربه تخصصی در منطقه قابل اجرا است و لازم است از طریق فعالیت های آموزشی و ساختاری از کارآفرینان حمایت و تقویت شود. در تبیین این یافته ها باید گفت که اکوتوریسم زیرمجموعه ای از گردشگری پایدار است. پتانسیل اکوتوریسم به عنوان ابزاری برای توسعه پایدار دلیل اصلی پذیرش توسعه و گنجاندن آن در توسعه اقتصادی و حفاظت از محیط زیست است. به عنوان یک هدف جایگزین، اکوتوریسم شامل بازدید از مناطق طبیعی برای مطالعه یا شرکت در فعالیت های دوستدار محیط زیست است، یعنی تحقیق در مورد تجربه طبیعت، که توسعه اقتصادی و جوامع اجتماعی محلی را امکان پذیر می کند. طراحی اصلی آن بر اساس تجربه و مطالعه طبیعت، چشم انداز، گیاهان، جانوران و زیستگاه ها و همچنین آثار فرهنگی محل است. همزیستی پیچیده ای بین محیط و فعالیت های گردشگری امکان پذیر است که در این زمان تبدیل به برنامه ریزی دقیق و تمرین درایتی می شود. با برنامه ریزی و بهره برداری دقیق، سایت های بوم گردی، به ویژه اگر در یک منطقه روستایی واقع شده باشند و مشارکت داشته باشند، می توانند تسهیلات مستقیمی را ارائه دهند که ممکن است تحت تأثیر سایر فعالیت هایی باشد که از منابع طبیعی و فرهنگی استفاده می کنند. اکوتوریسم، منابع طبیعی، میراث فرهنگی، سبک زندگی روستایی و گردشگری تلفیقی از جمله فعالیت های اقتصادی محلی است. از این رو، اکوتوریسم در مناطق طبیعی و فرهنگی با عناصری در منظر طبیعی و منظر فرهنگی آنها (آب، منظر، توپوگرافی، پوشش گیاهی، هوای پاک) و همچنین در انواع فعالیت های تفریحی مناسب برای انواع مختلف انجام می شود. بنابراین، محیطها جاذبه ای برای اکوتوریسم و منابع طبیعی و مواد خام آن برای ایجاد و همچنین راهنمایی مردم برای سفر هستند.

اکوتوریسم با ارائه منبعی جایگزین برای معیشت به توسعه یک جامعه محلی پایدارتر کمک می کند. هدف آن حفظ منابع، به ویژه تنوع زیستی، و استفاده پایدار از منابعی است که تجربه زیست محیطی را برای استفاده، حفظ محیط زیست محیطی و ایجاد درآمد اقتصادی به ارمغان می آورد. با این حال، دستیابی به اهداف در اکوتوریسم بستگی به این دارد که آیا آنها از نظر زیست محیطی پایدار و اقتصادی هستند یا خیر. برابری به مشارکت جامعه محلی در حفاظت از اکولوژی و تنوع زیستی منطقه کمک می کند، در ازای آن تنوع زیستی انگیزه های اقتصادی برای محیط زیست فراهم می کند. اکوتوریسم به حفاظت از تنوع زیستی کمک می کند. حفظ سلامت مردم محلی؛ نیاز به اقدام صنعت توسط گردشگران و جهانگردی دارد. شرکت های صنعتی کوچک و متوسط. کمترین مصرف منابع طبیعی را می طلبد. بر مشارکت، مالکیت و فرصت های تجاری، به ویژه برای روستاییان محلی تمرکز می کند. و بالاتر از همه، شامل تجربیات است.

در این تحقیق با توجه به هدف عملی، پس از انتخاب کلیه مواردی که مصادف با انجام پژوهشی برای پرداختن به یکی از حوادث بحرانی صد ساله است که جنبه های اقتصادی و اجتماعی فراوانی داشته و خواهد داشت. تأثیر و تأثیر جامع به دلیل تأثیر انباشته آن از نظر انتشار، دسترسی جهانی و اقدامات بی سابقه دولت ها برای گسترش آن (تعطیلی، خطوط مسافرتی، قرنطینه ملی، رستوران ها و هتل های بسته)، فعالیت های بسیار زیان باری انجام دادند. صنعت گردشگری داشت. در نتیجه نتایج کووید-۱۹، اکثر مقاصد گردشگری در طول سال ۲۰۲۰ به دلیل قرنطینه و ممنوعیت سفر، رزروهای لغو شده و تدارکات محلی مجبور به توقف فعالیت شدند. چنین توسعه ای، گردشگری را در میان بخش هایی قرار می دهد که به شدت تحت تأثیر تعداد اندک گزینه های موجود برای عملیات در دوران قرنطینه از نظر درآمد قرار گرفته اند. اثر چند برابری منفی این بخش برای سایر صنایع حمایت کننده و مرتبط بودن آن و کاهش رکورد جهانی، نیازمند حمایت برای کاهش بیشتر اقتصادی است. قبل از همه گیری کرونا، در سطح جهانی، این صنعت ۱۰.۶ درصد از کل اشتغال (۳۳۴ میلیون شغل)، ۱۰.۴ درصد از تولید ناخالص داخلی جهانی (۹.۲ تریلیون دلار) و هزینه های گردشگری بین المللی ۱.۷ تریلیون دلار (۲۷.۴ درصد از صادرات خدمات جهانی) بود. (ساليا و همکاران، ۲۰۲۱). اجرای گسترده محدودیت های سفر در واکنش به همه گیری باعث کاهش ۹۸ درصدی ورود گردشگران بین المللی در ماه می ۲۰۲۰ نسبت به ماه مشابه سال ۲۰۱۹ شد و هزینه بازدیدکنندگان داخلی ۴۵ درصد کاهش یافت، در حالی که هزینه بازدیدکنندگان بین المللی با ۶۹.۴ درصد کاهش یافت. گزارشی که توسط شورای جهانی سفر و گردشگری (WTTC) منتشر شد، تخمین می زند که در سال ۲۰۲۰، این بخش بین ۴.۵ تا ۴.۷ تریلیون دلار از دست داد و سهم آن در تولید ناخالص داخلی جهانی ۴۹.۱٪ از ۱۰.۶٪ به ۵.۵٪ کاهش یافت و ۶۲ میلیون شغل از بین رفت (چان، ۲۰۲۱). اکوتوریسم فرصت جدیدی را برای کشورهای در حال توسعه برای بهبود صنعت توریسم خود نشان می دهد. اکوتوریسم به عنوان شاخه ای از گردشگری معرفی شده است که شامل سفر به مناطق طبیعی است که باعث حفظ محیط زیست و بهبود زندگی مردم محلی می شود (حسینی و همکاران، ۲۰۲۱).

شیوع بیماری کرونا ویروس تأثیر زیادی بر این صنعت و به ویژه وضعیت اقتصادی آنها گذاشته است. در شرایط عادی (قبل از شیوع ویروس کرونا) مراکز خدماتی از قبیل غذا، سوغات و مراکز اقامتی را به منظور کسب درآمد، پاسخگویی به خواسته های مشتریان و جلب رضایت آنها ارائه می کردند. با این حال، صنعت اکوتوریسم در نتیجه همه گیری کووید-۱۹ با چالش های جدی مواجه شده است، در نتیجه سازمان بهداشت جهانی (WHO) توصیه هایی را برای جلوگیری از سفر و شلوغی مکان های عمومی صادر کرد بنابراین، در چنین شرایطی، افرادی که در این صنعت مشغول به فعالیت بودند باید سعی کنند از آسیب های اقتصادی و بیکاری بیشتر جلوگیری کنند و همچنین سعی کنند مشتریان خود را که دغدغه اصلی آنها در دوران پس از کرونا است، حفظ کنند.

نتیجه گیری

اکوتوریسم باید در ارتباط مستقیم با حفاظت از طبیعت (مناطق حفاظت شده)، با حفظ اصالت و مشارکت جوامع محلی در تمام مراحل فرآیند دیده شود. فرآیند توسعه یک فرآیند طولانی است که نیازمند تلاش مستمر از سوی همه دست اندرکاران است، اما می تواند مزایای عمده ای را در دراز مدت به همراه داشته باشد، به طور مستقیم به ایجاد "منطقه هدف موجود پایدار" کمک کند.

اهداف اساسی اکوتوریسم حفظ و استفاده از منابع طبیعی و فرهنگی به شیوه ای پایدار و امکان توسعه اقتصادی مردم محلی است. با این حال، دستیابی به اهداف در اکوتوریسم بستگی به این دارد که آیا آنها از نظر زیست محیطی و زیست محیطی پایدار و از نظر اقتصادی قابل استفاده هستند یا خیر. برای دستیابی به این موارد، یک برنامه ریزی گردشگری مشارکتی مورد نیاز است که یکی از فاکتورهای تأثیرگذار بر آن بحران کرونا است. با نزدیک تر شدن به دوران بهبود و واکسیناسیون گسترده در جهان و ایران، پرداختن به جنبه های سمت تقاضا در گردشگری که به نظر می رسد تحت تأثیر عوامل روانی و اقتصادی است، الزامی است. عوامل روانی، در درجه اول ترس از آلودگی، بر تمایل مسافران به سفر و شرایط و ترجیحات آنها برای مقاصد تعطیلات تأثیر می گذارد. می توان نتیجه گرفت که کووید ۱۹ بر الگوها و عادات سفر تأثیر گذاشته است و حداقل در میان مدت، افراد از سفرهای گروهی بزرگ و حضور در مکان های شلوغ اجتناب

می‌کنند. شرایط بهداشتی در مقصد میزبان می‌تواند عوامل اساسی در تصمیم‌گیری‌های سفر باشد. در مواجهه با مشتریان محتاط، مشاغل باید شرایط بهداشتی خود را برای بازگرداندن اعتماد بیشتر بهبود بخشند. پژوهش‌شان باید بر تاکتیک‌های نظارت، سیاست‌های اسکان و استراتژی‌های تبلیغاتی تمرکز بیشتری نمود و ارتباط میان اشتغال محلی و صنعت گردشگری و بحران‌های پیش آمده بسیار تنگاتنگ است و نیازمند دقت و تعیین و تبیین استراتژی‌های خاص و مفید برای آن است.

منابع

- بدری، سید علی، رضوانی، محمد رضا، حیدری، زهرا (۱۳۹۲) مشارکت اجتماع محلی در توسعه گردشگری و ستایی مطالعه موردی: روستاهای بخش مرکزی شهرستان تنکابن، مجله برنامه ریزی و توسعه گردشگری، سال دوم، شماره ۱، صص ۴۵-۴۳
- رضوانی، محمد رضا (۱۳۸۷). توسعه گردشگری روستایی با رویکرد پایدار، تهران، موسسه انتشارات دانشگاه تهران
- رنجبریان، بهرام، زاهدی، محمد (۱۳۸۴). شناخت گردشگری، چهار باغ، اصفهان
- زاهدی، شمش السادات (۱۳۹۰). مبانی توریسم و اکوتوریسم پایدار با تاکید بر محیط زیست، تهران، دانشگاه علامه طباطبائی
- سپهر عادل، صفر آبادی اعظم (۱۳۹۲) تحلیل شاخص‌های اثر گذاری بر توسعه اکوتوریسم در مناطق بیابانی ایران، پژوهش‌های جغرافیای انسانی، شماره چهار، صص ۱۵۴-۱۳۷
- قرخلو، مهدی، رمضان زاده لسبویی، مهدی، گلین شریف، جواد (۱۳۸۸) اثرات زیست محیطی گردشگری بر سواحل شهر رامسر، فصلنامه پژوهشی جغرافیای انسانی، سال اول، شماره ۳
- Bi, L., Vanneste, D., & van der Borg, J. (2015). Heritage conservation, urban development and tourism in China since 1949: a regime approach. Authors Title Page, 33.
- Chan, C. S. (2021). Developing a conceptual model for the post-COVID-19 pandemic changing tourism risk perception. International Journal of Environmental Research and Public Health, 18(18), 9824.
- D.A. Fennell (2002), Ecotourism programme planning, Department of Recreation and Leisure Studies Brock University Ontario Canada, www.cabi-publishing.org
- Hosseini, S. M., Paydar, M. M., Alizadeh, M., & Triki, C. (2021). Ecotourism supply chain during the COVID-19 pandemic: A real case study. Applied Soft Computing, 113, 107919
- Jianqiong Yuan, Limin Dai Qingli Wang. (2008) State-Led Ecotourism Development and Nature Conservation, Case Study: the Changbai Mountain Biosphere Reserve. Vol.13, pp:55, <http://www.ecologyandsociety.org>
- Kavita, E. K. (2015). Towards an integrative tourism development framework for local communities in Namibia (Doctoral dissertation, University of Pretoria).
- Khamfeua Sirivongs Toshiyuki, Toshiyuki Tsuchiya (2012), Relationship between local residents' perceptions, attitudes and participation towards national protected areas: A case study of Phou Khao Khouay National Protected Area, central Lao PDR Forest Policy and Economics, V 21, PP :92-100 <http://www.sciencedirect.com>
- Manuel Antonio Rivera. (2010) Croes Ecotourists loyalty: will they tell about the destination or will they return Journal of Ecotourism Vol. 9, pp: 85-103 <http://www.tandfonline.com/loi/reco20>
- Scott, Richardson. (2008) Undergraduate Tourism and Hospitality Students Attitudes Toward a Career in the Industry: A Preliminary Investigation, Journal of Teaching in Travel & Tourism. Vol. 8, pp:23-46
- Tazim Jamal, Marcos Borges & Amanda Stronza (2006): The Institutionalisation of Ecotourism: Certification, Cultural Equity and Praxis Journal of Ecotourism, Vol. 5:3, pp:145-175 <http://www.tandfonline.com/loi/reco20>
- Zhao, W., Ritchie, J. B., & Echtner, C. M. (2011). Social capital and tourism entrepreneurship. Annals of Tourism Research, 38(4), 1570-159

The impact of nature tourism on employment and local development opportunities (Chaharmahal and Bakhtiari Province)

Siavash Reza Jafarian

Master's degree, Department of Tourism Management, Marketing, Semnan University, Semnan, Iran

Abstract

Considering that Shahrekord region has many known and unknown capacities in the field of national tourism, it can play a significant role in the sustainability of tourism and business development and create employment and economic prosperity in the region with proper planning. This research is practical in terms of purpose. Applied research is in search of a scientific purpose. This research is descriptive and survey in terms of data collection method and method, by referring to the target community and information related to the research subject is collected in the field. Due to the spread of Corona, it was not possible to distribute the questionnaire among 50 people and it was sent to the groups through the press line system. And it was calculated with a confidence level of 95% and an acceptable error rate of 0.5. To analyze data and information from three ecotourism/tourism development/rural business questionnaires, it was graded with Cronbach's 6-point range from excellent to unacceptable, and 58.1 percent of women and 41.9 percent of men participated in the survey. The Cronbach reliability of the questionnaire was 0.92 for ecology, 0.87 for tourism development, and 0.86 for rural business. The obtained results showed that the development of tourism and rural businesses has a 23% and 19% effect on ecotourism, respectively. Also, there is a positive and significant relationship between ecotourism and sustainable tourism, and there is a positive and significant relationship between the two variables of ecotourism and rural businesses. has it. After the research, we come to the conclusion that ecotourism includes visiting natural and pristine areas and the activities of environmental professionals, experience in nature and economic development in local communities - coexistence between the environment and tourism activity and detailed planning in ecotourism sites, especially in rural areas.

Keywords: ecotourism, tourism, regional development, sustainable tourism, employment.